

5.8 Výtvarná výchova

5.8.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova na 1. stupni navazuje svým obsahem na získané poznatky, zkušenosti a dovednosti z předškolních zařízení a domova žáka. Vyučuje se v 1. – 5. ročníku. V 1., 2., 3. ročníku je tento předmět dotován 1 hodinou týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodinami týdně. V 1. období dochází ke spojení předmětu s předmětem Pracovní činnosti a to tím způsobem, že každý z předmětů je vyučován jedenkrát za 14 dní ve dvouhodinovém bloku.

Cílem Výtvarné výchovy je vybavit žáka estetickým cítěním, které bude využívat při tvorbě svého nejbližšího prostředí.

Ve výtvarném projevu žák využívá především výtvarného působení linie, barev, barevnosti, přírodnin, textilu, papíru a prostorových materiálů. Nechává na sebe působit vliv výtvarných děl.

V předmětu Výtvarná výchova se zaměříme především na posílení individuálního pojetí výtvarné společnosti, na směřování k obdivu výtvarných děl a estetické oceňování přírody a přírodních jevů.

Do hodin Výtvarné výchovy začleňujeme krátkodobé projekty. Výtvarná díla děti poznávají při exkurzích v galeriích, při besedách o výtvarných dílech dětem 1. stupně blízkých. Také vycházky jsou možnou formou realizace předmětu. Žáci pracují nejen na individuálních projektech, ale také na skupinových pracích a modelech.

5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům různé varianty a nabídky k posouzení výtvarného díla, autora, technik.
- Volíme vhodné experimenty k rozvíjení barevného cítění.
- Poskytujeme záležitosti k porovnávání proporcí předmětu a částí těla.

Kompetence k řešení problému.

- Nabízíme dostatek příležitostí k pozorování a řešení výtvarných a prostorových úkolů.
- Dáváme prostor pro kritické zhodnocení práce své i svých vrstevníků, necháváme je obhajovat výsledky svých prací.
- Pomáháme při řešení výtvarných problémů, nabízíme ukázky z projevů různých výtvarníků.

Kompetence komunikativní

- Poskytujeme dostatek prostoru k vyjadřování svého názoru, necháváme žáky obhajovat svá stanoviska a argumentovat.
- Umožňujeme také využívat jiné informační kanály.
- Dbáme na vhodný mluvení projev a tvoříme pravidla komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Sestavujeme pravidla společné práce.
- Využíváme stanovených pravidel ke spolupráci.
- Respektujeme druhé, ponecháváme prostor pro vzájemnou pomoc.

Kompetence občanské

- Snažíme se vcítit do prožívaných situací.
- Vedeme k úctě k tradicím a používáme lidové techniky.
- Jsme si vědomi nutnosti zachování životního prostředí.
- Respektujeme pravidla stanovená skupinou, třídou, společností, nesouhlas vyjadřujeme kultivovaně.

Kompetence pracovní

- Vedeme k dodržování správného postupu při práci.
- Učíme si organizovat si práci.
- Dbáme na vedení k zodpovědnosti za svou práci.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.
- Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.
- Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

5.8.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ... 1. období	Žák by (se/si) měl ... 2. období	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Výtvarné vyjádření skutečnosti Vlastní výtvarné vyjádření	Linie přírodních objektů Tvary užitekvných předmětů a jejich ztvárnění pomocí linie Základní a podvojně barvy Proporce lidské postavy a hlavy Hudba jako inspirace výtvarníka VV-3-1-01 až 05 VV-5-1-01 VV-5-1-02 VV-5-1-04 až 07	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznávat a pojmenovávat prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barvy, objekty; - v tvorbě uplatňovat vlastní životní zkušenosti a vyjadřovat rozdíly; - volit vhodné obrazné vyjádření, vyjádřit rozdíly; - interpretovat podle svých schopností různá vizuálně-obrazná vyjádření; - odlišné interpretace porovnat se svou zkušeností - na základě svých zkušeností nalézat a do komunikace zapojovat obsah svých výtvarných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet svou fantazii a představivost; - poznávat základní a podvojně barvy a vhodně je používat; - dokázat výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontovat svou představu se skutečností; - Nalézat prostředky pro obrazná vyjádření, uplatňovat je v ploše a prostoru; - tvary předmětů srovnávat a vyjadřovat výtvarně v ploše i prostoru. - porovnávat různé interpretace výtvarného vyjádření a přistupovat k nim jako ke zdroji inspirace; - do komunikace v sociálních vztazích zapojovat výtvarná díla, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – propojení s předměty Člověk a jeho svět – lidské tělo, živá příroda Projekty spojené s předměty – Člověk a jeho svět, český jazyk ENV – propojení s předměty Člověk a jeho svět, Hv (na základě poslechu vytvořit obrazně vizuální dílo) EGS – zvyky v jiných zemích – Vánoce, Velikonoce – výtvarné zpracování
Práce dekorativní a prostorové Práce dekorativní	Práce dekorativní Symetrie a asymetrie Kompoziční řešení plochy pomocí geometrických prvků Výtvarná funkce písma Písmo jako dekorativní prvek Základní prostorové útvary Modelování prostorových útvarů	<ul style="list-style-type: none"> - dokázat řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení); - dokázat kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokázat řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení); - seznamovat se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou); - poznávat písmo jako dekorativní prvek; - poznávat základní prostorové útvary a modelovat podle skutečnosti; - dokázat kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků; - vymodelovat jednoduché prostorové modely (skulptury). 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – prolínání s předměty ČJ a Člo-věk a jeho svět – plakáty s protikuřáckou, protidrogovou tematikou VDO – modely sídlišť, obytných ploch. ZOO, domů, utváření smys-lů pro propojení účelů a vnějšího vzhledu

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ... 1. období	Žák by (se/si) měl ... 2. období	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Výtvarné umění kolem nás a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> Odivání a kultura bydlení kolem nás Odivání a kultura bydlení v časopisech Odivání a kultura bydlení v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě využívat vlastní zkušenosti - nalézat a do komunikace zapojovat obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybral, upravil; - uplatňovat v ploše i v prostoru uspořádání, linie, tvary, objemy, byrny, objekty ... 	<ul style="list-style-type: none"> - při výtvarném vyjadřování se vědomě zaměřuje na provedení vlastních životních zkušeností a tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy <p>WV-5-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> MUL + OSV – včítání a podpora lidí s handicapem – Projekt: Lepší osud za cenu kávy ENV – Projekt: Zvíře – žák zpracovává výtvarně životní prostředí vymyšleného zvířete, propojení s ČJ a Člověk a jeho svět
Výtvarné umění, obrazy pro děti	<ul style="list-style-type: none"> Dětsí ilustrátoři, jejich typické výtvarné prostředky a jejich porovnávání Ilustrace jako umělecký prostředek Různé druhy výtvarného umění (sochařství, architektura, kresba, malba, užité umění) Díla známých malířů, sochařů a architektů Estetická úroveň předmětů kolem nás 	<ul style="list-style-type: none"> - podle výrazových prostředků poznat díla některých dětských ilustrátorů; - dokázat porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokázat porovnat výrazové prostředky různých výtvarných umělců - chápat odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa; - poznávat různé druhy výtvarného umění; - poznávat estetickou úroveň předmětů denní potřeby. 	<ul style="list-style-type: none"> MED – tvoření reklam a plakátů na knihy, filmy, dětské časopisy – vztahy mezi informací a výtvarnou stránkou věci